

Întâlnirea delegației F.C.E.R. cu I.P.S. Ioan Robu

DIALOGURILE ECUMENICE ALE F.C.E.R.

● La 10 martie a.c., I.P.S. Ioan Robu, Arhiepiscopul Romano-Catolic de București, a primit, la Institutul Teologic Romano-Catolic, delegația conducerii F.C.E.R., în frunte cu președintele Federației, deputat dr. Aurel Vainer, compusă din ing. Paul Schwartz, vice-președinte, ing. Albert Kupferberg, secretar general, av. Iulian Sorin, consilier al președintelui F.C.E.R. Delegația a fost însoțită de Marele Rabin Menachem Hacohen și Rabinul Abraham Ehrenfeld. Președintele F.C.E.R., deputat dr. Aurel Vainer, a prezentat succint noua conducere și un tablou al actualei situații din obștea noastră, având în custodie întreținerea a circa 800 de cimitire și 600 de sinagogi ridicate de cei aproximativ 800.000 de evrei, câți existau în România în perioada interbelică, și având înscrise pe agenda de priorități strângerea colaborărilor interminoritare, parteneriatul minorității-majoritare, promovarea ecumenismului și, pe plan extern, adâncirea relațiilor cu marile organizații evreiești internaționale. Referindu-se la noul capitol în istoria relațiilor Bisericii Romano-Catolice cu poporul evreu, deschis prin „Nostra Aetate”, președintele F.C.E.R. a vorbit despre participarea sa la ceremonia de acordare, din partea Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj, a titlului de „Doctor Honoris Causa” Papei Benedict al XVI-lea. Domnia-sa a avansat câteva propuneri concrete de colaborare (întâlniri periodice, forum ecumenic ș.a.) care au fost acceptate cu vădit interes. I.P.S. Ioan Robu a mulțumit pentru vizită și ne-a felicitat cu prilejul sărbătorii de Purim.

● La întrunirea Forumului „B'nai B'rith «Dr. Moses Rosen»”, din 22 martie a.c., la Centrul Cultural Comunitar, I.P.S. Ioan Robu, Arhiepiscop Romano-Catolic de București, a susținut o amplă și documentată conferință despre dialogul dintre Biserica Romano-Catolică și Cultul Mozaic, marcând importante momente ale deschiderii relațiilor între catolici și evrei, începând cu reuniunea de la Selisberg, în 1947, până azi. Totodată, a punctat perspectivele imediate și de durată ale acestor raporturi ecumenice, în speranța construirii unei case comune europene. Au urmat discuții pe marginea expunerii la care au participat președintele Forumului, ing. José Iacobescu, președintele C.E.B., ing. Osy Lazăr,

președintele A.E.R.V.H., conf. dr. Otto Adler, publicista Eva Galambos, istoricul de artă Radu Bogdan. (I.D.)

● Șeful cultului musulman, muftiul Iusuf Murat, împreună cu Hussein Ibrahim și Ahmet Aledin, deputați ai comunităților turcă și turco-tătară, au efectuat o vizită la F.C.E.R. Au participat la întâlnire - alături de președintele F.C.E.R., deputat dr. Aurel Vainer - Marele Rabin Menachem Hacohen, Rabinul Abraham Ehrenfeld, ing. Paul Schwartz, vice-președinte, Albert Kupferberg, secretar general, av. Iulian Sorin, consilier al președintelui F.C.E.R. Au fost prezenți și E.S. Ahmed Rifat Occiun, ambasadorul Turciei la București, și Takcin Baris Ergun, consilier comercial.

În cadrul unui dialog viu și neprotocolar, toți participanții au fost de acord asupra utilității unor astfel de întâlniri, binevenite pentru cunoașterea reciprocă și pentru inițierea unor acțiuni comune. Așa cum a declarat președintele F.C.E.R., colaborarea se va putea dovedi rodnică, mai ales dacă ținem seama de multe elemente ce ne apropie - originea comună a celor două religii și faptul că ambele sunt religii monoteiste. Atât șeful cultului musulman, cât și ambasadorul Turciei au fost impresionate de gestul făcut de comunitate evreiască spre cultul musulman, ceea ce, au afirmat ei, dovedește mai mult decât o prietenie, o deschidere plenară. La rândul său, Marele Rabin Menachem Hacohen a vorbit despre posibilitatea și necesitatea apropierii și colaborării celor două culte.

Președintele F.C.E.R. a propus realizarea unui contact permanent și direct, începând cu nivelul de vârf, dar și la nivelul comunităților - de fapt, continuarea unor astfel de demersuri care există deja, de pildă, la Constanța și Tulcea. De asemenea, s-a convenit ca la o serie de acțiuni să participe ambele părți și să se organizeze dezbateri pe diferite subiecte de interes reciproc.

De-acum s-a schițat și un proiect concret, inițiat de președintele F.C.E.R. - organizarea în comun, probabil de Ziua Eroilor, a unei ceremonii la Cimitirul din Roman, în memoria celor care și-au jertfit viața în Războiul de Reîntregire a României. Aceasta, în condițiile în care în acest cimitir, alături de militari evrei, sunt îngropați șase musulmani. (E.G.)

Vizita la F.C.E.R. a muftiului Iusuf Murat, împreună cu Hussein Ibrahim și Ahmet Aledin

Centrul „Goldstein-Goren” a organizat, în zilele de 1 și 2 martie a.c., două conferințe susținute de prof. dr. Aharon Maman, de la Universitatea Ebraică din Ierusalim, cu următoarele teme: „Istoria caraiților” și „Geniza din Cairo”. Au participat specialiști și studenți de la Universitatea din București. Relatăm, pe scurt, conținutul conferințelor.

Istoria caraiților

În secolele VII-IX, pe fondul agitațiilor religioase din cadrul islamului, au apărut și în rândul evreilor diverse secte care negau importanța Talmudului, iar un anume Anan ben David a reușit să-și câștige popularitate și aderenți. Mișcarea sa era antirabinică și avea o motivație personală, Anan și fratele său fiind nemulțumiți că nu au fost aleși exilarhi (conducători ai obștii, în exil). În anul 767, Anan a fost numit de Calif drept exilarh și s-a proclamat aliat al islamului, declarând respect pentru profetul Mahomed. Caraiții au intrat astfel în istorie fiind numiți și „ananiți”. Anan a scris și *Sefer hamizvot* (Cartea rugăciunilor). El a preluat de la esenieni și saduceei o parte din regulile de viață religioasă, inclusiv interdicția aprinderii focului, ca și părăsirea locuinței de Șabat. Sărbătoarea de Șavuot a fost stabilită tot de Șabat. Ananiții au declarat respect atât pentru Mahomed cât și pentru Isus, ceea ce le-a asigurat relații bune cu comunitățile islamice și creștine din Orient. Anan a fost un reformator, a scris o serie de cărți care s-au pierdut, dar principiul său s-a păstrat.

Geniza din Cairo

Cuvântul „geniza” înseamnă fie „obiect ascuns”, fie „ascunzătoare” și are o tradiție milenară. În vremea Templului era locul unde se păstrau scrieri de preț, relicve, iar în Diaspora, comunitățile evreiești stabileau un loc în sinagogă ori în cimitir în care se păstrau scrieri interzise în care apărea „Numele Domnului”, ca și obiecte inutilizabile ori de importanță deosebită, religioasă. Cea mai cunoscută Geniză este cea din Cairo, de lângă Sinagoga Esra, construită în sec. XII în locul unei biserici copte. În Geniza aceasta s-au păstrat mii de ani suluri din papirus cu scrieri din antichitate. Unul din antecesorii lui Heine, pe linie maternă, Simon von Geldern scria, în 1750, despre existența acestui tezaur documentar. Abia în 1890 el a fost inventariat și o serie de documente au ajuns la Biblioteca din Frankfurt a.M.

O seară memorabilă cu MOSHE IDEL

În seara zilei de 23 februarie a.c., în aula „Nicolae Bălcescu” a Universității București, Centrul de Studii Ebraice „Goldstein-Goren” a organizat o conferință susținută de Moshe Idel: „Cabala și critica literară modernă: Derrida, Eco, Steiner”. Zeci de studenți, ca și specialiști, cadre universitare, publiciști, reprezentanți de la Ambasada Israelului au audiat conferința și au participat la discuții. Așa cum l-a prezentat și Andrei Oișteanu, Moshe Idel (n. 1947, Tg. Neamț) este profesor la Universitatea Ebraică din Ierusalim și este considerat unul dintre cei mai străluciți cabaliști ai perioadei actuale. În ultimii ani el a căpătat notorietatea meritată și în România, prin cărțile publicate și numeroasele conferințe susținute la București. Jacques Derrida, Umberto Eco, George Steiner s-au impus în secolul XX ca personalități puternice, ce au influențat gândirea contemporană. Moshe Idel s-a referit la acești „trei mari” în legătură cu poziția lor față de Cabala, ca tradiție ezoterică și literatură, ca domeniu al textului scris. Pornind de la aserțiunea „moartea Creatorului”, „moartea Autorului” se ajunge la o eliberare de text, la rescrierea lui, înlocuirea textului, reformulare etc.

BORIS MARIAN

Urmare din pag. 1

Unii comentatori evrei s-au întrebat, după cel de-al doilea război mondial: „Unde a fost Dumnezeu în timpul Holocaustului?”. Întrebarea a fost contracarată de o alta, la fel de întemeiată: „Unde a fost OMUL în acel răstimp de cruzime și bestialitate?”. Nu eram, deopotrivă, datori să înfruntăm nazismul? Să-l fi văzut mai întâi pe Mesia intrând pe Poarta Ierusalimului? Dar Mesia nu poate fi decât în sufletele noastre... Sau nicăieri... Așa cum sioniștii - constructorii renașcutului Israel - își apără azi existența, străini de orice fanatism, de orice aberații ale unor mișcări demente, criminale, la picioarele cărora se prosternă cei cincini, ne-rabini, în esență, în înțelesul cel mai exact. De ce sunt toleranți? Urmașii lui Abel au înțeles ura care dospește în sufletele urmașilor lui Cain... Da, „Neturei Karta” poartă pe înnegritul ei suflet însemnul de recunoaștere făcut de Dumnezeu pe fruntea lui Cain... Să-i înfrunte judecata aspră a tăcerii acuzatoare și puterea noastră de a-i judeca și a-i condamna, prin însăși pacea noastră, prin lumina înălțărilor noastre, care sunt fortărețe de pace!

Și încă o veste din Israel, nu mai puțin șocantă și nu mai puțin regretabilă. Conducerea Organizației Israelienilor de Origine Română din Israel (H.O.R. - „Hitachdut Olei Romania”), cu un număr de membri - câteva sute, după spusele altor israelieni-români care nu au intrat în H.O.R. și nu intenționează - revindică, într-un ziar de limbă română, partea care li s-ar cuveni, „testamentară”, în sens generic, firește, prin Legea restituirii proprietăților evreiești, preluate abuziv de legionari, ca și de comuniști.

Mărturisesc că hotărârea H.O.R. de a blama „Caritatea”, fundație mixtă, internațională, care se ocupă în România de aceste retrocedări, nu m-a mirat prea mult... În pofida unor eforturi judiciare - complexe, pe cât de costisitoare - și în temeiul unei legislații care recunoaște, totuși, îndreptățirea și logica socio-morală a acestor restituiri, nu s-au soluționat până azi nici măcar 5% din totalul revendicărilor formulate de către „Caritatea”! De ce întârzie retrocedarea? Există o premeditare în variatele tergiversări? De ce legislația actuală prevede ca, în cazul retrocedării unui spital, bunăoară, administrația spitalului să poată beneficia de un contract de închiriere, absolut convenabil, pe următorii cincini ani? Personal, întrevăd o îndreptățire... Nu se poate renunța la un atare spital, urias, înainte de a se construi un altul... Oricum, mi se pare ciudat să lansezi o campanie de presă, înainte de a te fi interesat ce s-a făcut, până azi, cu puținele restituiri. Să fi costat atât de mult procesele judiciare?

Am și surăs, sesizând posibila încruntare a președintelui H.O.R., Zeev Schwartz, care-și închipuie că ar putea să înțeleagă problemele complexe ale restituirii, fără să vină în România să afle adevărul: ce s-a făcut real până azi... Și să ne spună cum întrevăde domnia-sa soluționarea?

În rest, mecanismul judiciar al restituirii nu-i simplu: trebuie să-ți demonstrezi calitatea de co-îndreptățit succesoral al unei proprietăți comunitare, care s-ar fi convenit retrocedată, de drept, Federației Comunităților Evreiești din România și, respectiv, „Carității”, o dată cu constituirea ei. Ce face, însă, H.O.R.? Nici gând să ceară lămuriri... Într-o abordare emoțională - substituind argumentării un patetism juridic, contestând „Caritatea”, ca și conducerea ei -, se adresează nemijlocit Guvernului român și Președintelui țării. Dar bunele intenții și retorica solicitării nu se substituie lipsei de îndreptățire a calității lor de eventuali moștenitori.

Din articolul apărut în cotidianul de limbă română „Viața noastră” din Israel, am mai aflat că H.O.R. pregătește chiar și un program de construire, în trei localități diferite (Beer Sheva, Lod și Petah Tikva), a unor cămine de bătrâni, în temeiul aceluiași restituiri care, chiar și îndreptățite fiind, n-au totuși o scadență... Plăcintele din vis, după cum bine știm, nu sunt plăcinte, sunt vise. Și iarăși aveam să ne mirăm foarte mult, față cu cel mai incredibil demers al H.O.R.: un al treilea mesaj, remis Uniunii Europene, în care Zeev Schwartz deplângând întârzierea retrocedării proprietăților evreiești și - într-un moment în care toate eforturile și insistențele noastre vizează primirea României în U.E. - condiționează această primire de o imediată retrocedare! Altfel spus: nu construim nici noi căminele-azil, n-o să intrăți nici voi în U.E.

Domnule Zeev Schwartz, nu reprezentați nici spiritul iudaic, nici evreimea română. De ce să fim surprinși că H.O.R. vrea să se substituie Federației noastre, să conteste acordul nostru cu W.J.O.R. și cu JOINT? Cum de nu s-au gândit reprezentanții H.O.R. că asupra acestor restituiri - la care, în opinia lor, au legitim o parte - vor reclama, cu aceeași îndreptățire, o altă parte, mai mică sau mai mare, și evreii din România, azi nu mai mult de 8.000. „8.000” - recunoaște și H.O.R., uitând să ia în calcul și mormintele celor care, azi, nu mai sunt... Pentru că în România există 800 de cimitire evreiești, 700 dintre ele aflându-se în localități în care nu mai există nici un evreu. Nu mai sunt, oare, morminte ale părinților noștri?

Ca să nu mai vorbim și de sinagogile noastre - circa 100! - de mare valoare și semnificație iudaică... Restaurarea sinagogilor reclamă o reală prioritate. Tot din retrocedări...

DOREL DORIAN

P.S. - N-am respectat rigorile unui răspuns nu numai riguros, dar și voit neconcesiv... Nu-i un editorial... Nu sunt nici purtător de cuvânt al Fundației „Caritatea”... Soluția pe care o căutăm, însă, nu poate exclude dialogul. Și veți avea un partener de dialog, va asigur, dacă veți voi, în persoana excelentului economist, dr. Aurel Vainer, președintele Federației noastre. Și un al doilea - riguros informat și cu argumente pe măsură - în persoana directorului JOINT pentru România, dr. Zvi Feine.

În încheiere, nu voi înțelege, nicidecum, rațiunea mesajului remis Uniunii Europene. Numai după intrarea în U.E., problema retrocedărilor își va găsi adevărata soluționare. Și financiară! Și mesianică... Știu să visez și eu... (D.D.)

La Universitatea Națională de Apărare „Carol I”

Principele Radu de Hohenzollern și-a prezentat lucrarea de doctorat

În fața unei săli arhipline, la Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, colonel Principele Radu de Hohenzollern-Veringen Duda și-a prezentat lucrarea de doctorat, cu un subiect incitant: „Securitatea europeană în evoluție, în noul context al democrației și libertății pe continent”. Comisia a apreciat modalitatea în care a fost abordat subiectul, capacitatea de analiză și seriozitatea documentării, recompensându-l pe doctorand cu calificativul suprem „Magna cum laudae”. La susținerea lucrării au fost de față membri ai Casei Regale, cadre didactice ale Universității de Apărare și ale Colegiului Național de Apărare, reprezentanți ai partidelor politice și ai cultelor, oameni de cultură. Din partea F.C.E.R., a participat ing. Paul Schwartz, vice-președinte.